

Motion till riksdagen

1986/87:Jo157

Alf Svensson (c)

Ändring i jordförvärvslagen (1979:230), m. m.
(prop. 1986/87:122)

Behovet av en ny jordförvärvspolitik har gjort sig påmind länge. Den nuvarande jordförvärvslagen är så konstruerad att den gynnar ett jordbruk som varit och är mycket kemikalieberoende. De negativa effekterna av detta blir mera uppenbara för varje dag. Jordbruket har saknat en produktion som svarat mot konsumenternas önskemål om biologiskt-ekologiskt odlade produkter. De producenter som velat förvärva jord för biologisk-ekologisk odling oftast på deltid har inte haft stöd i lagen. Tvärtom är lagen så skriven att det har varit de större jordbruken med kemikalieodlingen som haft förtur. Sammanläggningen av mindre jordbruksenheter har också påverkat både sysselsättning och boende i glesbygderna med försämrad service som följd. De nu föreslagna förändringarna i jordförvärvslagen öppnar möjligheter till en förändrad syn. Lantbruksnämnderna får också större möjligheter att ta lokal hänsyn. För kds del vill vi dock se vissa förändringar i den nu föreslagna lagtexten.

Vidgning av frikretsen

Frikretsen i 3 § punkt 5 bör vidgas. Med avkomling bör de syskonbarn jämställas som har särskild anknytning till ägaren och den jordbruksfastighet det är fråga om. Sådan anknytning kan vara att ett arrendeförhållande föreligger eller att syskonbarnet i fråga under sin uppväxt tidvis bott på gården eller deltagit i gårdens arbete. Även syskon till ägaren som uppfyller samma kriterier bör undantas från kravet på förvärvstillstånd. I samband med att lagen antas föreslås att riksdagen gör ett sådant uttalande.

Förvärvshinder

I nuvarande lag skall förvärvstillstånd vägras om förvärvet kan antas medföra att två eller flera utvecklade eller utvecklingsbara lantbruksföretag som bör förbli självständiga förs samman till ett företag. Denna lagtext bör bibehållas. Med tanke på vad nuvarande lagstiftning redan betytt för förvärvsmöjligheter och produktionsinriktning vore det positivt om vissa jordbruksfastigheter åter kunde delas. När det är uppenbart att det skulle vara positivt för sysselsättningen och näringslivets inriktning på orten borde förvärvstillstånd kunna förvägras varvid lantbruksnämnderna får lösa in fastigheten för att sedan företa lämplig delning av fastigheten.

Kommunala förvärv

Mot. 1986/87

Jo157

När det gäller kommunala förvärv föreslår regeringen den lagändringen av 8 § att kommun inte får vägras tillstånd till förvärv av sådan fast egendom som med hänsyn till den framtida utvecklingen till någon del krävs för tätbebyggelse eller därmed sammanhängande anordning. Enligt kds uppfattning är den nuvarande lagtexten tillräcklig, där det heter att kommun får inte vägras tillstånd till förvärv av sådan fast egendom som med hänsyn till den framtida utvecklingen krävs för tätbebyggelse eller därmed sammanhängande anordning.

Hemställan

Mot bakgrund av det som ovan anförts hemställer jag

1. att riksdagen, i samband med att lagen antas, som sin mening ger regeringen till känna att syskon och syskonbarn med särskild anknytning till jordbruksfastigheten skall, när det gäller prövning av förvärvstillstånd, jämsättas med avkomling till överlåtaren,

2. att riksdagen avslår regeringens förslag att ändra 4 § vad avser punkt 4,

3. att riksdagen beslutar att förvärvstillstånd kan vägras om det ur sysselsättningssynpunkt är lämpligt att jordbruksfastigheten uppdelas på två eller flera brukningsenheter,

4. att riksdagen avslår regeringens förslag att ändra 8 §.

Stockholm den 21 april 1987

Alf Svensson (c)